

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ
РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ:
МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД**

Колективна монографія

За загальною редакцією А. Ю. Парфіненка

Харків – 2017

УДК 640.4
С 91

Рецензенти:

Л. В. Ільїн – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельного господарства Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

О. І. Мілашовська – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної справи Мукачівського державного університету.

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 6 від 24 квітня 2017 року)*

С 91 **Сучасні** тенденції розвитку готельно-ресторанного бізнесу: міжнародний та національний досвід : колективна монографія / за заг. ред. А. Ю. Парфіненка. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 412 с.

ISBN 978-966-285-417-6

У колективній монографії розкрито сучасний стан, тенденції та особливості розвитку світового ринку готельно-ресторанних послуг. Висвітлено методологічні підходи до дослідження та проектування закладів індустрії гостинності, проблеми інтенсифікації інноваційної діяльності підприємств туристичної індустрії, застосування енергозберігаючого обладнання в закладах розміщення. Охарактеризовано сучасні концепції менеджменту та маркетингу в управлінні підприємствами готельно-ресторанного бізнесу. Досліджено історичні витоки та сучасний стан розвитку ринку готельних послуг в Україні.

Для науковців, викладачів, студентів – усіх, хто цікавиться проблемами готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.

УДК 640.4

ISBN 978-966-285-417-6

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2017

© Варипаєв О. М., Варипаєва Л. М., Данько Н. І., Довгаль Г. В., Горелков Д. В., Кучечук Л. В., Малюк Л. П., Онацький М. Ю., Парфіненко А. Ю., Перепелиця А. С., Подлепіна П. О., Посохов І. С., Сідоров В. І., Селютін В. М., Смирнов І. Г., Терешкін О. Г., Шамара І. М., Юрченко О. Є., Юрченко С. О., Япун Л. М., 2017

© Рижова Ю. М., макет обкладинки, 2017

**MODERN TRENDS
IN HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS:
INTERNATIONAL AND NATIONAL EXPERIENCE**

Collective monograph

Edited by A. Yu. Parfinenko

Modern trends in hotel and restaurant business: international and national experience: collective monograph / edited by A. Parfinenko. – Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2017. – 412 p.

ISBN 978-966-285-417-6

The monograph prepared by the initiative of the department of travel business and regional studies of V. N. Karazin Kharkiv National University reveals the current status, trends and characteristics of the world market of hotel and restaurant services.

The edition studies the methodological approaches to the research and design of the hospitality industry institutions, the intensification issues in innovation activities of the tourism industry, as well as the use of energy-efficient equipment in the hotel business. The monograph characterizes the modern concepts of management and marketing in the management of hotel and restaurant business. The historical origins and current state of the hotel services market in Ukraine is researched.

For scientists, teachers, students – anyone interested in the issues of hotel, restaurant and tourism business development.

ISBN 978-966-285-417-6

УДК 640.4

Зміст

ВСТУП	9
<hr/>	
РОЗДІЛ 1. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ	17
1.1. Глобальні тренди в розвитку міжнародного туризму та готельно-ресторанного бізнесу <i>Анатолій Парфіненко</i>	18
1.2. Концепція сталого розвитку та її впровадження у готельну справу <i>Ольга Любіцева</i>	50
1.3. Сучасний стан і структура Європейського ринку готельних послуг <i>Іван Посохов</i>	74
1.4. Сучасний стан та проблеми класифікації готельних підприємств: міжнародний та національний досвід <i>Поліна Подлепіна</i>	89
1.5. Міжнародні готельні мережі: світовий досвід для України <i>Георгій Довгаль, Наталія Данько</i>	110
<hr/>	
РОЗДІЛ 2. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В ДОСЛІДЖЕННІ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ	129
2.1. Сервісологія – новітня парадигма комплексного аналізу в сфері гостинності <i>Людмила Малюк, Олексій Варипаєв, Людмила Варипаєва</i>	130
2.2. Методологічні підходи до проектування підприємств ресторанного господарства <i>Леонід Яцун</i>	150

2.3. Інтенсифікація інноваційної діяльності туристичних підприємств <i>Віктор Селютін</i>	185
2.4. Енергозберігаюче інноваційне обладнання життєзабезпечення закладів готельно-ресторанного господарства <i>Олег Терешкін, Дмитро Горєлков</i>	214

РОЗДІЛ 3. СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ..... 233

3.1. Концепції менеджменту якості готельної послуги в індустрії гостинності <i>Наталія Данько, Георгій Довгаль</i>	234
3.2. Інформаційні технології в управлінні підприємствами готельно-ресторанного бізнесу <i>Анна Перепелиця</i>	251
3.3. Інтернет-реклама як інноваційний елемент комплексу маркетингових комунікацій підприємств готельного бізнесу <i>Лариса Кучечук</i>	268
3.4. Ресторанна логістика: інтегроване розуміння <i>Ігор Смирнов</i>	285
3.5. Мерчандайзингові підходи до формування концепції закладів ресторанного господарства <i>Ірина Шамара</i>	307
3.6. Логістика комерційного та соціального кейтерингу <i>Ігор Смирнов</i>	325

РОЗДІЛ 4. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ 337

4.1. Історичні витоки формування індустрії гостинності в Україні <i>Максим Онацький</i>	338
4.2. Просторово-часові особливості розвитку готельного бізнесу в Україні <i>Вадим Сідоров, Олена Юрченко, Світлана Юрченко</i>	358
4.3. Інновації в готельному секторі України <i>Олена Юрченко</i>	390

Contents

Introduction	9
<hr/>	
CHAPTER 1. TRENDS AND FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF THE WORLD MARKET OF HOTELS AND RESTAURANTS SERVICES	17
<hr/>	
1.1. Global trends in the development of international tourism, hotel and restaurant business <i>Anatolii Parfinenko</i>	18
1.2. The sustainable development concept and its implementation in hospitality industry <i>Olga Liubitseva</i>	50
1.3. The current state and structure of the European hotel services market <i>Ivan Posokhov</i>	74
1.4. The current state and classification issues of hotel business: international and national experience <i>Polina Podlepina</i>	89
1.5. International hotel chains: world experience for Ukraine <i>Heorgii Dovhal, Nataliia Danko</i>	110
<hr/>	
CHAPTER 2. INNOVATIVE APPROACHES IN THE RESEARCH AND DEVELOPMENT OF HOSPITALITY INDUSTRY AND TOURISM ENTERPRISES	129
<hr/>	
2.1. Servisology – the modern paradigm of complex analysis in hospitality <i>Liudmyla Maluk, Oleksii Varypaiev, Liudmyla Varypaieva</i>	139
2.2. Methodological approaches to the design of the restaurant industry <i>Leonid Yatsun</i>	150
2.3. Intensification of innovation activities in tourism enterprises <i>Victor Seliutin</i>	185

2.4. Energy-saving innovative equipment for life support facilities of hotel and restaurant business enterprises <i>Oleg Tereshkin, Dmytro Horielkov</i>	214
---	-----

CHAPTER 3. MODERN CONCEPTS OF MANAGEMENT AND MARKETING IN THE MANAGEMENT OF HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS..... 233

3.1. The concepts of quality management of hotel services in the hospitality industry <i>Nataliia Danko, Heorgii Dovhal</i>	234
3.2. Informational technologies in the management of hotel and restaurant business enterprises <i>Anna Pereplytsia</i>	251
3.3. Internet advertising as the innovative element of the marketing communications in hotel business enterprises <i>Larysa Kuchechuk</i>	268
3.4. Restaurant logistics: the integrated understanding <i>Ihor Smyrnov</i>	285
3.5. Merchandising approaches to forming the concept of the restaurant business establishments <i>Iryna Shamara</i>	307
3.6. The logistics of commercial and social catering <i>Ihor Smyrnov</i>	325

CHAPTER 4. THE STATE AND PROSPECTS OF THE HOTEL SERVICES MARKET IN UKRAINE..... 337

4.1. The historical origins of the formation of the hospitality industry in Ukraine <i>Maksym Onatskyi</i>	338
4.2. Spatio-temporal features of the hotel business in Ukraine <i>Vadym Sidorov, Olena Yurchenko, Svitlana Yurchenko</i>	358
4.3. Innovational in the hotel sector of Ukraine <i>Olena Yurchenko</i>	391
